

Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
Відділ змісту і технологій навчання дорослих
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

**«ОСОБИСТІТЬ У МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ
СУЧАСНОЇ ЄВРОПИ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ ТА МАТЕРІАЛІВ

V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20-22 квітня 2017 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of theses and materials of V International Scientific-Practical Conference
«PERSONALITY IN ARTISTIC SPACE OF MODERN EUROPE»

April 20-22, 2017

Харків
Україна

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія:

Калашник М.П. - доктор педагогічних наук, професор
Матвєєва О.О. - доктор педагогічних наук, доцент
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор (голов.ред)
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Ткаченко Т.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, доцент
Филипчук Н.О. - доктор педагогічних наук, професор

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Протокол №2 від 15.03.17 р.

У збірнику викладено тези та матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, в яких викладено результати наукових, експериментальних, теоретичних та практичних досліджень з питань мистецької освіти. Збірник розраховано на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ВНЗ, учителів.

Ч-24 Час мистецької освіти «Особистість у мистецькому просторі сучасної Європи: зб. тез та матеріалів V Міжнар. наук. - практ. конф. (20-22 квітня 2017) / заг. Ред. Т.А. Смирнова. – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017 – 91 с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2017

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2017

© Федорко М. Ю., видавець, 2017

ISBN 978-617-7298-28-0

5. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВИТИ У СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Гончарова Н.А.

ІНТЕГРАЦІЯ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ.....51

Кривошеї А.С.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ МУЗИЧНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....56

Губанова О.Р.

МУЗИЧНА ОСВІТА В ПОРТУГАЛІЇ.....58

Мосієнко Є.М.

НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ З МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЯПОНІЇ 60

Слободенюк Г.Ф.

МУЗИЧНА ОСВІТА У США.....63

Хантулі Д.Н.

СУЧАСНА МУЗИЧНА ОСВІТА В ІТАЛІЇ.....65

Біла К.В.

УРОКИ МУЗИКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ ШВЕЦІЇ.....67

Бесцінна Л.С.

СПІВОЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕРШОКЛАСНИКІВ.....69

6. ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Щербак І.В.

ІНСТРУМЕНТАЛЬНО ВИКОНАВСЬКА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....73

музикантів-професіоналів у Португалії такі ж, як і у всіх інших західних країнах. Як правило, це навчальні заклади.

Поряд з тим, треба констатувати, що вчителів для занять музикою в загальноосвітніх школах також ще не вистачає. У великих містах це майже непомітно, але в багатьох малих містах і селищах школи постійно змушені користуватися послугами погано підготовлених вчителів музики. Ця проблема підсилює специфікою сучасної педагогічної освіти. Так, щоб видати диплом вчителя музики педагогічні училища та вузи повинні мати музичне відділення зі штатом, що пройшли курси удосконалення і аспірантуру.

Висновки. Таким чином, система музичного виховання в системі загальноосвітніх навчальних закладів має певні надбання, але потребує вдосконалення. Щодо підготовки педагогічного штату в музичній галузі, то ця система потребує значного реформування з врахуванням національної специфіки.

Література

1. studyglobe.ru
2. Вища і середня школа за кордоном. – М., 1991. – 16 с.
3. [Audio clips: Traditional music of Portugal](#). Musée d'Ethnographie de Genève. Accessed November 25, 2010.
4. Проблеми мистецької освіти : збірник науково-методичних статей / відп. ред. О. Я. Ростовський. – Вип. 7 – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 308 с

УДК [37.017:78](520)

Мосієнко Є.М.

НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ З МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЯПОНІЇ

Постановка проблеми та її актуальність. Модель мистецької освіти в Японії заслуговує на особливу увагу. Вона ґрунтується на ідеї здатності кожної людини відчувати природну красу. Традиційно в цій країні вважають, що можливо й необхідно розвивати не лише інтелект, а й емоційність, що є основою естетичного сприйняття, тому здібності поета, художника й музиканта можна й потрібно розвивати в кожній дитині.

Дослідники відзначають, що японцям притаманне традиційне для Далекого Сходу світорозуміння, сутнісною характеристикою якого є відчуття людиною своєї єдності та гармонійної взаємодії з Природою.

Мистецтво, на думку японців, покликане виявляти красу й робити її відчутною. Саме тому, вважають японські педагоги, дітей треба вчити відчувати красу, вчити сприймати прекрасне. Вони переконані, що ніякий науковий і технічний поступ не здатний змінити естетичну та етичну складові людського життя.

Особливою рисою японської системи художньо-естетичної освіти є ставлення до музичного мистецтва. Навчання музиці може починатися в досить ранньому віці. У дитячих садочках, досить популярною є система відомого японського скрипаля й педагога Шініці Сузукі, педагогічна концепція якого ґрунтується на ідеї сенситивності раннього дошкільного періоду для емоційного та чуттєвого розвитку дитини. Його підхід базується на твердженні, що музикальність – це не природжений талант, а здатність, яка може бути розвинута. Будь-яка дитина, яку навчають належним чином, може стати музикальною – це не важче, ніж навчитися говорити рідною мовою. Потенціал кожної маленької дитинки неосяжний.

Більше п'ятдесяти років тому Сузукі оцінив важливість того факту, що діти у всьому світі легко опановують рідну мову, і почав застосовувати основні принципи розвитку мовлення у навчанні музиці. До них належать: постійне повторення, слухання, батьківська підтримка і відповідальність. Взагалі, роль батьків важко переоцінити – це найкращі вчителі. Так, деякі батьки спеціально навчалися грі на скрипці, щоб грати маляті-так дитина швидко зрозуміє, що від неї чекають. Батьки ходять з дитиною на урок і регулярно займаються з нею вдома.

Шініці Сузукі зауважував, що ранній початок занять дуже важливий, адже перші роки життя дитини - це критичний час для розвитку розумових процесів і координації м'язів. Перші роки, коли відбувається набування навичок рідної мови і слух у дитини знаходиться на вершині активності – це ідеальний час, щоб розвинути музикальність.

На його думку, слухання музики повинно початися при народженні, а формальне навчання - в 3-4 роки, хоча насправді, запізно ніколи не буває. Дитина росте і розвивається у мовному середовищі. Чому б не зробити музику таким же навколишнім дитини? Можна брати малятко на концерти, а потім слухати знайому музику вдома – дитина легко її запам'ятає. Таким чином, відбувається абсорбування музичної мови на рівні з рідною. При розвитку мовних навичок дитина не відмовляється від них у подальшому розширенні словникового запасу - так і в музичному розвитку, учні повторюють вже вивчені твори, поступово використовуючи нові навички і прийоми. І подальше введення

нових технічних і музичних концепцій в контексті знайомих творів значно спрощує цей процес. Як і в мовному розвитку, будь-яке бажання і спроба дитини отримати нові знання, будь-яке питання повинно бути нагороджене відвертою похвалою і підтримкою.

Шініці Сузукі стверджував, що кожна дитина унікальна, вона розвивається своїм темпом, маленькими кроками долає великий і важкий шлях пізнання і вдосконалення майстерності. Спільне вдосконалення – запорука радості і задоволення всіх – дітей, батьків, педагогів. Атмосфера співпраці, радості за успіхи інших дітей також складають частину метода Сузукі. Для кожного інструменту доктор Сузукі підібрав репертуар, за допомогою якого можна обережно і послідовно розвивати як музичальність дитини, так і набувати технічні навички. При цьому існує постійний стимул: слухаючи більш технічно вдосконалену і важку гру своїх старших товаришів, діти намагаються швидше досягти їх рівня. Відомо, що дітей радять вчити читати в той момент, коли вони в достатній мірі зможуть розвинути мовні навички. Так і в методі Сузукі дуже велике значення приділяється донотному періоду навчання: в цей час дитина намагається досягти правильної постановки рук, точної інтонації, красивого звучання, закінченості музичних фраз. Багаторазові повторення, направлені на точність самовираження і розкриття змісту музики, а не на заучування певної мелодії, дають більш ефективне становлення і закріплення технічних навичок.

Висновки. Отже, в наш час методом Сузукі користуються десятки тисяч людей, педагогів, батьків всіх національностей світу. Коли Шініці Сузукі помер в 1998 році, його учні і послідовники у всьому світі жалкували за ним. Віра цього педагога в унікальні здібності всіх людей і важливість поваги і розвитку дитини за допомогою любові залишилась нам у спадок. Сам метод народився в той момент, коли Сузукі зв'язав унікальну здатність дітей з легкістю вивчати рідну мову з можливістю навчання аналогічним методом гри на скрипці - методом, який він назвав "Народження таланту". Однак, доктор Сузукі завжди відмічав, що утилітарне навчання музиці – не головна мета його роботи. Це лише шлях, щоб дитина виросла достойною і благородною людиною: слухаючи від народження прекрасну музику, вона буде наближатися до краси та гармонії у всіх сферах свого життя.

Література

1. <http://www.refsu.com/referat-7705-3.html>
2. <http://hoppediz.ru/muzvikalnoe-vozpitanie-detey-v-vaponii/>